TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20681
Tarih : 20.10.2026

51724

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Bilindiği gibi 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27. maddesinde düzenlenen acele kamulaştırma, Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'nun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacının veya aceleciliğinin Cumhurbaşkanınca karara bağlandığı hallerde ya da özel kanunlarda öngörülen olağanüstü durumlarda uygulanabilen istisnai bir kamulaştırma usulüdür. 5 Eylül 2026 tarihli ve 11738 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının (TPAO) Trakya Petrol ve Doğal Gaz Arama ve Üretim Projesi kapsamında ihtiyaç duyulan bazı taşınmazların acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Trakya genelindeki ruhsat alanları yaklaşık 35 bin 500 hektarlık bir bölgeyi kapsamaktadır. Acele kamulaştırmanın gerekçesi olarak sondaj lokasyon alanları ve ulaşım yollarının oluşturulması, petrol ve doğal gaz boru hatları ile enerji nakil hatlarının kurulması, üretim kampları ve idari kampüs alanlarının oluşturulması ve depolama tesislerinin inşa edilmesi gösterilmektedir.

Trakya, Türkiye'nin önemli tarımsal üretim merkezlerinden biri olup ayçiçeği, buğday, çeltik ve kanola üretiminde ülke ekonomisi açısından stratejik bir konuma sahiptir. Bölgenin yeraltı su kaynakları, tarım arazileri ve ekolojik dengesi, artan sanayileşme ve su talebi nedeniyle zaten baskı altındadır.

TPAO'nun Trakya Petrol ve Doğalgaz Arama ve Üretim Projesi kapsamında 35500 hektarlık alan için acele kamulaştırma kararı alınması, bölgenin tarımı, su kaynakları, halk sağlığı ve ekolojik dengesi üzerindeki olası etkileri nedeniyle tepki çekmektedir. TMMOB Tekirdağ İl Koordinasyon Kurulu ve Trakya Platformu Tekirdağ Yürütme Kurulu 13 Ekim 2026 tarihinde proje kapsamında kaya gazı çıkarılmasının hedeflendiği yönündeki değerlendirmelerini kamuoyuyla paylaşmış, hidrolik kırma ve yatay sondaj faaliyetlerinin yüksek su tüketimi, kimyasal madde kullanımı, atık yönetimi, toprak kirliliği ve yer sarsıntıları bakımından riskler doğurabileceğine dikkat çekmiştir.

Söz konusu açıklamalarda, proje faaliyetlerinin Trakya'nın tarımsal üretimi, su kaynakları ve çevresel bütünlüğü üzerinde çeşitli riskler oluşturabileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda;

Tarım alanları ciddi bir risk altındadır. Türkiye'nin ayçiçeği, çeltik, kanola ve buğday üretiminde önemli bir yere sahip olan Trakya'da, kaya gazı faaliyetlerinin toprak kalitesini bozarak tarımsal verimliliği düşürebileceği ve verimli tarım arazilerinde geri dönüşü olmayan çevresel tahribata yol açabileceği belirtilmektedir. Trakya topraklarının %82'sinin tarıma elverişli olduğu dikkate alındığında, Türkiye'deki ayçiçeği üretiminin %41'inin, çeltik üretiminin %44'ünün, kanola üretiminin %61'inin ve buğday üretiminin %15'inin bu bölgeden karşılanması, söz konusu faaliyetlerin ülkenin tarımsal üretimi ve gıda güvenliği açısından taşıdığı riski açıkça ortaya koymaktadır.

Su kaynakları ciddi tehdit altındadır. Kaya gazı çıkarımında kullanılan hidrolik kırma yöntemi, yüksek miktarda su ve kimyasal madde tüketimine neden olmaktadır. Kuyu başına 190 ila 380 metreküp su kullanıldığı belirtilen bu yöntemin, su kaynakları üzerindeki baskıyı artırarak içme suyu teminini ve tarımsal sulamayı olumsuz etkileyebileceği vurgulanmaktadır. Özellikle su kısıtlılığı yaşayan ve yeraltı sularına bağımlı olan Trakya'da, bu faaliyetlerin su kaynaklarının sürdürülebilirliğini tehlikeye atabileceği ve bölgenin su güvenliği açısından ciddi sonuçlar doğurabileceği değerlendirilmektedir.

Deprem ve yer hareketi riski söz konusudur. Kaya gazı çıkarımında kullanılan hidrolik kırma yöntemi, yüksek basınçlı sıvıların yer altına enjekte edilmesi yoluyla kayaçların çatlatılmasını içermektedir. Bu işlemlerin uygulama koşullarına ve bölgenin jeolojik özelliklerine bağlı olarak yer altındaki gerilim dengesini değiştirerek yer sarsıntılarına neden olabileceği belirtilmektedir. Trakya'daki fay hatları ve bölgenin jeolojik yapısı dikkate alındığında, kaya gazı faaliyetlerinin olası sismik etkilerinin bilimsel veriler ışığında değerlendirilmesi ve deprem riskine ilişkin gerekli önlemlerin alınması büyük önem taşımaktadır.

Çevre ve halk sağlığı açısından riskler teşkil etmektedir. Sondaj faaliyetleri, yoğun araç trafiği, toz, egzoz emisyonları ve atıklar çevre üzerinde olumsuz etkiler oluşturabilecektir.

Uzun vadeli ekonomik ve sosyal zararlar oluşacağı iddia edilmektedir. Tarım ve hayvancılığın zarar görmesi, geçim kaynaklarının kaybolması ve göçün artması ihtimali dile getirilmektedir.

Açıklamada ayrıca acele kamulaştırma kararının mülkiyet hakkını ve çevre hakkını ihlal ettiği; Anayasa'ya, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ve ilgili mevzuata aykırı olduğu savunularak kararın iptali talep edilmesi, kaya gazı arama ve üretim faaliyetlerinin olası ekonomik getirilerinden önce Trakya'nın su kaynaklarının, tarım alanlarının, halk sağlığının ve ekolojik bütünlüğünün korunması gerektiğinin altı çizilmiştir.

Bu bağlamda;

1- 11738 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında acele kamulaştırılması öngörülen taşınmazların il, ilçe, mahalle ve köy bazında dağılımı ile ada ve parsel bilgileri nelerdir?

2- Proje kapsamında kaç adet sondaj kuyusu açılması planlanmaktadır? Bu kuyuların hangilerinde petrol ve doğal gaz, hangilerinde kaya gazı aranması veya üretilmesi öngörülmektedir?

3- Kamulaştırma kapsamındaki taşınmazların ne kadarı tarım arazisi, mera, orman alanı ve yerleşim alanıdır?

4- Birinci sınıf tarım arazileri ve büyük ova koruma alanları proje kapsamında mıdır?

5- Projenin yeraltı ve yerüstü su kaynakları, içme ve kullanma suyu rezervleri ile tarımsal sulama üzerindeki olası etkilerine ilişkin bilimsel değerlendirmeler yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?

6- Hidrolik kırma yönteminin kullanılması halinde kuyu başına ve projenin toplamında ne kadar su tüketilmesi öngörülmektedir? Kullanılacak su nereden temin edilecektir? Kullanılacak suyun tarımsal sulama ile içme suyu ihtiyacını olumsuz etkilememesi için hangi önlemler alınacaktır?

7- Sondaj faaliyetlerinde kullanılacak kimyasalların içeriği, oluşacak atık suyun miktarı ve bertaraf yöntemi belirlenmiş midir?

8- Yeraltı sularının ve tarım alanlarının kirlenmesini önlemek amacıyla hangi mekanizmalar uygulanacaktır?

9- Proje kapsamında Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatılmış veya tamamlanmış mıdır? Projenin su kaynakları, tarım alanları, biyolojik çeşitlilik, yerleşim yerleri ve halk sağlığı üzerindeki kümülatif etkileri değerlendirilmiş midir?

10- Hidrolik kırma ve sondaj faaliyetlerinin bölgedeki fay hatları ve deprem riski üzerindeki olası etkileri hakkında bilimsel bir değerlendirme yapılmış mıdır? Faaliyet öncesinde ve sırasında sismik izleme yapılması planlanmakta mıdır?

11- 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27. maddesi kapsamında acele kamulaştırma yöntemine başvurulmasını zorunlu kılan koşullar nelerdir? Olağan kamulaştırma usulünün uygulanmamasının gerekçesi nedir?

12- Projenin tarımsal üretim, su kaynakları, çevre ve halk sağlığı üzerindeki olası zararları ile ekonomik getirisi karşılaştırılarak kapsamlı bir kamu yararı analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu analiz kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

13- Projeye ilişkin bölge halkının ve ilgili meslek örgütlerinin uyarıları dikkate alınacak mıdır?

14- Proje faaliyetleri nedeniyle tarımsal üretimde, su kaynaklarında veya ekosistemde zarar meydana gelmesi durumunda zararların giderilmesi süreçleri nasıl yürütülecektir?

15- Trakya'nın tarımsal üretim kapasitesinin, su güvenliğinin ve ekolojik bütünlüğünün korunması amacıyla proje yeniden değerlendirilecek midir?